

PLA ATENCIÓ a la DIVERSITAT i INCLUSIÓ EDUCATIVA (PADIE)

IESALBAL

Curs: 2021/2022

INTRODUCCIÓ

L'atenció a la diversitat és l'eix que, des de la LOE i LOMQE, informa i organitza l'ensenyament secundari i batxillerat partint dels principis de normalització i inclusió en un tractament equitatiu, i per tant just, de les diferències de l'alumnat. En la Resolució de 28 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2020-2021, es fa referència al Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (punt 1.2.6.6).

El pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa (PADIE).

La normativa que regula el PADIE és la que s'esmenta al preàmbul de les Instruccions i la següent:

- Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.
- Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.
- Resolució d'11 de desembre de 2017 per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
- Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educció, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per a actuar en l'acollida de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis

d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

- ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- RESOLUCIÓ de 24 de juliol de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i es publiquen els formularis referits a l'avaluació sociopsicopedagògica, l'informe sociopsicopedagògic, el pla d'actuació personalitzat (PAP) i el dictamen per a l'escolarització.

Ja amb anterioritat, el decret 108/2014 de 4 de juliol que ordenava i desplega el currículum de primària anomenava el dit pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa. I ara per a Secundària i Batxillerat, el Decret 87/2015 dedica a l'atenció a la diversitat el capítol V, articles 11 a 14. L'educació inclusiva és, també, un dret reconegut a l'article 16 del Real Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, que aprova la Llei General dels drets de les persones amb discapacitat.

Pel que fa als Cicles Formatius, en la Resolució del 28 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2020-2021 impartisquen cicles de Formació Professional bàsica, de grau mitjà i de grau superior dedica l'article 32 a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

A més a més, tant en l'educació secundària, batxillerat com cicles formatius, la Resolució de 4 de maig de 2020, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableixen els marc i les directrius d'actuació que cal desenvolupar durant el tercer trimestre del curs 2019-2020 i l'inici de curs 2020-2021, davant la situació de crisi ocasionada de la Covid-19 esmenta que l'alumnat que en el curs acadèmic 2019-2020 va promocionar de curs per aplicació d'aquesta resolució, l'equip educatiu adaptarà l'avaluació dels processos d'ensenyament, del projecte curricular i de les

programacions didàctiques per a l'alumnat que ho necessite.

Com que el PADIE forma part de el Projecte Educatiu del Centre, ha de ser un document elaborat pels òrgans de coordinació docent, aprovat pel claustre i consensuat per la comunitat escolar. Estableix, partint de l'anàlisi de l'entorn social i cultural de l'institut, valors, objectius i prioritats d'actuació concretant el currículum establert amb el tractament transversal abans esmentat. A més de les distintes coordinacions, tutories, departaments, comissió de coordinació pedagògica, la coordinació d'igualtat i convivència rep una especial rellevància en el desplegament de l'atenció a la diversitat i inclusió educativa.

Per totes les qüestions ressenyades caldrà elaborar un document de Pla d'atenció a la diversitat i inclusió partint dels pressupostos de la LOMQE i decret 87/2015 pel que fa a l'equitat, la normalització i la inclusió de l'alumnat amb necessitat de recolzament educatiu i seguint l'esquema del punt 1.2.6.6 de les Instruccions , el PADIE inclourà:

- MESURES DE SUPORT I REFORÇ. Que incloguen l'anàlisi transversal de la discriminació sexual, el llenguatge no sexista, rols i estereotips sexistes i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.
- ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM.
- ADAPTACIONS D'ACCÉS AL CURRÍCULUM.
- ORGANITZACIÓ DE L'OPCIONALITAT.
- MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER A L'ALUMNAT QUE ROMANGA UN ANY MÉS EN EL MATEIX CURS.
- PLA DE REFORÇ PER A L'ALUMNAT QUE PROMOCIONE AMB MATÈRIES NO SUPERADES.
- MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB ALTES CAPACITATS.
- PROGRAMES PER A LA MILLORA DE L'APRENTATGE I DEL RENDIMENT (PMAR).
- PROGRAMA DE REFORÇ PR4, EN 4t CURS.
- ALTRES PROGRAMES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT, que realitzi el centre o que siguin objecte de desplegament reglamentari, fent especial èmfasi en l'adequació de materials, i activitats que enfortisquen la importància de la convivència igualitària.

INTEGRACIÓ DE MATÈRIES EN ÀMBITS

PLA D'ACTUACIÓ PER A LA MILLORA (PAM)

PROGRAMA D'AULA COMPARTIDA PER A ESO (PAC)

- ORGANITZACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVUACIÓ PSICOPEDAGÒGICA DE L'ALUMNAT.
- ORGANITZACIÓ DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA, PSICOPEDAGÒGICA I PROFESSIONAL I LA TUTORIA.

1. MESURES DE SUPORT I REFORÇ

L'alumnat que promociona sense haver superat totes les matèries segueix un programa de reforç destinat a recuperar els aprenentatges no adquirits. En les programacions didàctiques s'establixen els criteris i les estratègies per a elaborar estos programes de reforç, així com les activitats i els criteris d'avaluació per a la seua superació. El programa de reforç ho elabora el departament didàctic de la matèria corresponent, d'acord amb el Pla d'Atenció a la Diversitat del centre i assessorat pel departament d'orientació.

2. ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

El Real Decret 1105/2014 de 26 de desembre de currículum relaciona l'atenció individualitzada als alumnes amb el procés d'aprenentatge (art.15) i l'accés de tot l'alumnat a l'educació comú des de les propostes d'atenció a la diversitat elaborades pels centres. Promou l'aprenentatge en equip, l'aprenentatge autònom i el respecte als distints ritmes amb què els alumnes aprenen. L'article 9 es refereix a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu seguint la classificació LOE i LOMQE, baix els principis de normalització, inclusió, no discriminació i igualtat en l'accés i permanència en el sistema educatiu.

El decret 87/2015 estructura el currículum en: objectius, competències, continguts, metodologia didàctica, estàndards i resultats d'aprenentatge avaluables i avaluació del grau d'adquisició de competències i de l'èxit dels objectius proposats. La programació concreta el currículum per a la pràctica docent diària i és on l'atenció a la diversitat adquireix el seu significat amb un tractament transversal de la convivència, l'esforç, el respecte i la tolerància. Estableix el currículum, desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria

i Batxillerat i regula el que han de tenir les programacions didàctiques.

Amb el DECRET 104/2018 de inclusió educativa queden explicades les diferents nivells de resposta per a la inclusió. Aquestes són:

Nivells de resposta educativa per a la inclusió

El projecte educatiu de centre és el document on s'estableixen els criteris per a definir les mesures de resposta educativa per a la inclusió, les quals s'organitzen en quatre nivells de concreció de caràcter sumatori i progressiu, d'acord amb el que s'especifica en els punts següents i es recull en l'annex. El PAM, que incorpora la concreció anual de les actuacions contingudes en el projecte educatiu del centre, ha d'estar present en els quatre nivells.

a) Primer nivell de resposta

S'adreça a tota la comunitat educativa i a les relacions del centre amb l'entorn sociocomunitari. El constitueixen les mesures que impliquen els processos de planificació, la gestió general i l'organització dels suports del centre.

Els òrgans de govern, de coordinació i de participació del centre, d'acord amb les seues competències, proposen i aproven aquestes mesures, les quals ha d'aplicar tota la comunitat educativa amb la col·laboració d'agents externs quan siga necessari.

Les mesures que inclouen la participació de persones o entitats externes al centre docent s'han d'acordar i concretar amb els agents implicats. Els documents que concreten les mesures del primer nivell de resposta són el projecte educatiu de centre i el pla d'actuació per a la millora (PAM).

b) Segon nivell de resposta

S'adreça a tot l'alumnat del grup-classe. El constitueixen les mesures generals programades per a un grup-classe que impliquen suports ordinaris. Les mesures en aquest nivell inclouen el disseny i aplicació de programacions didàctiques que donen resposta la diversitat de tot l'alumnat del grup, incloent-hi les activitats d'ampliació i reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, així com actuacions transversals que fomenten la igualtat, la convivència, la salut i el benestar.

Aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per la tutoria del grup, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació, el professorat

especialitzat de suport i, si escau, la col·laboració d'agents externs, d'acord amb les seues competències.

Les mesures del segon nivell es determinen en les unitats didàctiques així com en el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència continguts en el projecte educatiu de centre i la seua concreció en el pla d'actuació per a la millora.

c) Tercer nivell de resposta

El constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat que requereix una resposta diferenciada, individualment o en grup, que impliquen suports ordinaris addicionals.

Aquest nivell inclou mesures curriculars que tenen com a referència el currículum ordinari i com a objectius que l'alumnat destinatari promoció amb garanties a nivells educatius superiors, obtinga la titulació corresponent en els canvis d'etapa i s'incorpore en les millors condicions al món laboral. S'inclou l'organització d'activitats d'enriquiment o reforç, les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries i, en l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria, també l'organització del currículum en àmbits d'aprenentatge o el desenvolupament de programes específics d'atenció a la diversitat, regulats per l'Administració o de disseny propi pels centres docents com a part del seu projecte educatiu. Les mesures d'aquest tipus destinades a l'alumnat que cursa els ensenyaments postobligatoris, de règim especial i de formació de persones adultes, s'especifiquen en el capítol V d'aquest decret.

Així mateix, s'hi inclouen les actuacions d'acompanyament i suport personalitzat per a qualsevol alumna o alumne que en un moment determinat les pugui necessitar, tot incidint especialment en les actuacions que l'impliquen emocionalment, reforcen la seua autoestima, el sentit en contextos socials habituals.

En aquest nivell s'organitzen, igualment, les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que, per malaltia, desprotecció, mesures judicials o que, per qualsevol circumstància temporal es trobe en risc d'exclusió, requereix suports ordinaris en contextos educatius externs al centre escolar al qual assisteix habitualment.

Totes aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per la tutoria, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació i la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si escau, d'altres agents externs, d'acord amb les seues competències.

Les mesures del tercer nivell es determinen en el pla d'atenció a la diversitat, el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència continguts en el projecte educatiu de centre i la seua concreció en el pla d'actuació per a la millora.

d) Quart nivell de resposta

El constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals.

Atenent al caràcter extraordinari d'aquest nivell, és preceptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent.

Les mesures extraordinàries inclouen les adaptacions curriculars individuals significatives, les adaptacions d'accés que requereixen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries, els programes específics que requereixen adaptacions significatives del currículum, i els programes singulars per a l'aprenentatge d'habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions o habilitats de comunicació interpersonal i de relació social en els contextos habituals i de futura incorporació.

En aquest nivell s'organitzen, igualment, les mesures de flexibilització de l'escolarització, les pròrrogues de permanència extraordinària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, la determinació de la modalitat d'escolarització o les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que, per les seues condicions de salut mental, requereix suports addicionals especialitzats en contextos educatius externs al centre escolar al qual assisteix habitualment.

Aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per la tutoria del grup, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació. L'equip educatiu compta amb la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si escau, del personal no docent de suport i d'altres agents externs, d'acord amb les seues competències i segons determine l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva.

En cas de decisions extraordinàries d'escolarització, l'Administració educativa activarà el procediment adient.

El pla d'actuació personalitzat és el document que concreta les mesures d'aquest nivell de resposta.

Elements de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques hauran de donar resposta la diversitat de tot l'alumnat del grup, s'han de concretar, almenys, els apartats següents:

1. Introducció

a) Justificació de la programació: relació amb el currículum i la seua concreció (**documents pont** penjats a la carpeta públic del departament d'orientació)

b) Contextualització - referència a tipus d'alumnat, centre, context sociofamiliar

2. Objectius

a) Objectius generals de l'etapa i, si és el cas, cicle.

b) Objectius específics de l'àrea, matèria o àmbit

3. Competències. Relació entre les competències, els objectius de l'àrea o matèria i els criteris d'avaluació.

(documents pont, perfil criteris d'avaluació, perfil indicadors d'èxit)

4. Continguts. (documents pont, perfil criteris d'avaluació, perfil indicadors d'èxit)

5. Unitats didàctiques. temporalització trimestral i anual

a) **Organització de les unitats didàctiques.** Títol, estructura, relació amb les competències

b) **Distribució temporal de les unitats didàctiques.** Temporalització trimestral i anual

6. Metodologia. Orientacions didàctiques.

a) Metodologia general i específica de l'àrea, matèria o àmbit activa, participativa, col·laborativa

b) Activitats i estratègies d'ensenyança – aprenentatge. coherents amb les competències a assolir.

7. Avaluació de l'alumnat

a) Criteris d'avaluació, relacionats amb l'adquisició de competències i establiment dels criteris mínims i la seua relació amb la qualificació.

b) Instruments d'avaluació: escales de valoració, registres d'observació directa, proves de control de distints tipus en funció de la competència a avaluar, seguiment del treball, exercicis, quaderns, treball de laboratori, presentacions, lectures etc.

c) Tipus d'avaluació: autoavaluació de l'alumne i heteroavaluació del professorat i grup. Inicial, contínua, processual i formativa. Incideix en el procés d'aprenentatge i l'estimula. Fomenta l'autoestima i l'autoconcepte. Fa alumnes amb una percepció ajustada de les seues possibilitats.

d) Criteris de qualificació, relacionats amb els criteris d'avaluació amb percentatges si s'escau.

e) Activitats de reforç i ampliació per alumnes amb necessitats d'adaptacions significatives (gradació en els documents pont de primària i secundària) en cas de desfàs curricular d'un cicle, per alumnes que requereixen enriquiment curricular i per l'alumnat en general en funció de les característiques del grup i de les necessitats que es detecten.

f) Avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge, valoració de la tasca docent pel que fa a estratègies de treball en grup, aprenentatge significatiu, estratègies d'inclusió i convivència, presentació de continguts, atenció a la diversitat i tractament de la igualtat etc.

8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.

Resposta i planificació des del Projecte Educatiu del Centre en el PADIE
(Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa)

9. Elements transversals

a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació.

c) Emprenedoria

d) Educació cívica i constitucional

10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit

(documents pont, perfil indicadors d'èxit)

3. ADAPTACIONS D'ACCÉS AL CURRÍCULUM.

Segons el Decret 87/2015, de 5 de juny, seran aquestes adaptacions les mesures organitzatives, que adapten temps, mitjans i altres elements, planificades perquè l'alumnat que presente necessitats específiques de suport educatiu pugui desenvolupar el currículum ordinari en igualtat de condicions respecte a la resta d'alumnat. Les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries es consideren, com una de les mesures de resposta per a la inclusió de nivell 3.

En cas d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals, es faran adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries i Adaptacions Curriculars Individuals Significatives, corresponents al nivell IV. Atenent al caràcter extraordinari d'aquest nivell és prescriptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent. Aquestes mesures es concretaran al Pla d'actuació personalitzat.

4. ORGANITZACIÓ DE L'OPCIONALITAT.

L'oferta de matèries optatives respon als diferents interessos, motivacions i necessitats de

l'alumnat, amplia la seua orientació, facilita la seua transició a la vida activa i contribueix a l'adquisició de les competències bàsiques i a la consecució dels objectius generals de l'etapa.

5. MESURES EDUCATIVES COMPLEMENTÀRIES PER A L'ALUMNAT QUE ROMAN UN ANY MÉS EN EL MATEIX CURS.

La repetició de curs es considera dintre de les mesures extraordinàries d'atenció a la diversitat i el marc legal és el Reial Decret 1105/2014, article 22.1 que especifica que es tracta d'una mesura de caràcter excepcional i que es prendrà després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per a donar resposta a les dificultats d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta mesura sols es podrà prendre una sola vegada en el mateix curs i dos vegades com a màxim dintre de l'etapa. Excepcionalment es podrà repetir una segona vegada en 4t curs si no ha repetit en els darrers cursos de l'etapa.

Aquesta mesura contemplarà que les condicions curriculars s'adapten a les necessitats de l'alumne i estiguen orientades a la superació de les dificultats detectades. De conformitat amb l'article 22.6 del Reial Decret 1105/2014, al Decret 87/2015, article 20.2, s'especifica que la decisió de la repetició haurà d'anar acompanyada d'un pla específic personalitzat, orientat a la superació de les dificultats detectades en el curs anterior.

6. PLA DE REFORÇ PER A L'ALUMNAT QUE PROMOCIONE AMB MATÈRIES NO SUPERADES.

El Reial Decret 1105/2014, article 22.3, concreta que aquells alumnes que promocionen sense haver superat totes les matèries hauran de matricular-se de les no superades, seguiran els programes de reforç que l'equip docent haja establert i hauran de superar les avaluacions corresponents als dits programes de reforç, que es contempen com una mesura ordinària d'atenció a la diversitat.

Al Decret 87/2015, article 8.6, s'especifica que en els casos en que l'alumnat haja promocionat a un determinat curs amb assignatures pendents de cursos anteriors, els equips docents establiran programes individualitzats per a la recuperació de les assignatures. En estos programes, es podran establir, a proposta dels departaments didàctics de cada assignatura, les condicions que permeten l'avaluació positiva de la matèria pendent per part de l'alumne sense necessitat de superar una prova final extraordinària.

7. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB ALTES CAPACITATS.

Tant al Reial Decret 1105/2014 com al Decret 87/2015, és fa referència a les mesures que s'han de prendre pel que fa a identificació i valoració de les seues necessitats, atenent al Decret 104/2018 de 27 de juliol (inclusió). Així mateix, cal adoptar plans d'actuació, així com programes d'enriquiment curricular adequats a les necessitats, que permeten a l'alumnat desenrotllar al màxim les seues capacitats.

L'escolarització de l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, identificat com a tal segons el procediment i en els termes que determina l'Administració educativa, es podrà flexibilitzar segons la normativa vigent; dita flexibilització podrà incloure tant la impartició de continguts i adquisició de competències pròpies de cursos superiors com l'ampliació de continguts i competències del curs on es troba, així com altres mesures. Es tindrà en consideració el ritme i estil d'aprenentatge de l'alumnat que presenta altres capacitats intel·lectuals i de l'alumnat especialment motivat per l'aprenentatge.

Les adaptacions específiques del currículum per a este alumnat en què es propose una ampliació o enriquiment dels continguts de les diferents matèries requerirà una avaluació psicopedagògica prèvia. Estes adaptacions hauran de ser elaborades per l'equip docent i seran autoritzades pel director.

La flexibilització de l'escolarització de l'alumnat en ESO es realitzarà segons els criteris establits en l'article 7 del Reial Decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per a flexibilitzar la duració dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment, o norma que el substituïska. En tot cas, esta mesura requerirà el consentiment exprés dels representants legals de l'alumne, així com els informes favorables de l'equip docent, del departament d'orientació, i l'autorització de la direcció territorial competent en matèria d'educació; tot això, segons el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.

8. PROGRAMES PER A LA MILLORA DE L'APRENTATGE I DEL RENDIMENT (PMAR).

El PMAR tenen el marc normatiu en l'article 27 de la LOMQE, el Reial Decret 1105/2014 i el Decret 87/2015 i la Resolució 20 agost 2018.

El PMAR és una mesura de nivell III d'atenció a la diversitat, segons disposen l'Ordre 20/2019 i el decret 104/2018.

PERFIL ALUMNAT: Van dirigits preferentment a l'alumnat que presenta dificultats rellevants d'aprenentatge no imputables a la falta d'estudi o esforç, a partir de 2n d'ESO. Que han repetit almenys un curs en qualsevol etapa, i que una vegada cursat 1r d'ESO no estiguen

en condicions de promocionar a 2n curs, o que una vegada cursat 2n no estiguen en condicions de promocionar a 3r. Excepcionalment també es podran incorporar aquells alumnes que havent cursat 3r, no estiguen en condicions de promocionar a 4t, per poder repetir curs al PMAR.

Les Administracions educatives han de garantir a l'alumnat amb discapacitat que participe en estos programes, la disposició dels recursos de suport que, amb caràcter general, es preveuen per a aquest alumnat.

PROCEDIMENT: L'equip educatiu efectuarà la proposta d'incorporació al programa prèvia comprovació que l'alumnat s'ajusta al perfil i complix els requisits; dita proposta es farà als representants legals de l'alumnat mitjançant el consell orientador, vista l'avaluació acadèmica i psicopedagògica i valorant la idoneïtat de la mesura després d'haver sigut insuficients altres mesures ordinàries d'atenció a la diversitat adoptades. Serà la direcció del centre qui resoldrà la incorporació de l'alumne al PMAR, oït l'alumne i els seus representants legals, que hauran de donar el seu consentiment.

ORGANITZACIÓ: El programa es desenvoluparà al llarg de 2n i 3r o sols en 3r curs. Els centres docents determinaran la modalitat d'impartició, tant en 2n com en 3r, que podrà ser de forma integrada o per àmbits.

En l'organització integrada, l'alumnat cursarà en grups ordinaris totes les matèries amb una proposta curricular específica, en la que els continguts podran agrupar-se per àmbits de coneixement, per projectes interdisciplinars o per àrees de coneixement i que requerirà en tot cas d'una orientació metodològica adaptada.

En l'**organització per àmbits** (esta és la que actualment s'aplica al centre), es crearan grups específics per a l'alumnat que seguisca estos programes, el qual tindrà, a més, un grup de referència amb què cursarà les matèries no pertanyents al bloc d'assignatures troncales. En el grup específic, l'alumnat cursarà tres àmbits:

- Àmbit lingüístic i social, que inclourà almenys les matèries troncales de Castellà, Valencià i Geografia i Història.
- Àmbit científic i matemàtic, que inclourà almenys les matèries troncales de Biologia i Geologia, Física i Química i Matemàtiques.
- Àmbit de llengües estrangeres, que inclourà la primera llengua estrangera i es cursarà amb un currículum adaptat.

La concreció curricular serà elaborada pel professorat responsable del programa,

assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, o per qui tinga atribuïdes les funcions, sota la coordinació de la direcció d'estudis.

El programa haurà d'especificar la metodologia, l'organització dels continguts i de les matèries i les activitats pràctiques que garantixen l'èxit dels objectius de l'etapa i l'adquisició de les competències que permeten a l'alumnat promocionar a 4t curs al finalitzar el programa i obtenir el títol de Graduat en ESO. A més, es potenciarà l'acció tutorial com a recurs educatiu que pugui contribuir d'una manera especial a esmenar les dificultats d'aprenentatge i a atendre les necessitats educatives dels alumnes.

AVALUACIÓ: Tindrà com a referent fonamental les competències i els objectius de l'ESO, així com els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable.

En els programes organitzats de manera integrada, l'avaluació contínua i la promoció es realitzaran segons la normativa general en matèria d'avaluació, de manera que si hi ha adaptacions curriculars per a algun alumne, seran els elements d'estes adaptacions els que es prenguen com a referent.

En els programes organitzats per matèries diferents de les establides amb caràcter general, el professorat prendrà com a referent per a l'avaluació els criteris d'avaluació específics del programa i els elements de les adaptacions curriculars realitzades a l'alumnat.

PROMOCIÓ: L'alumnat promocionarà quan haja superat tots els àmbits i matèries que s'han cursat. Si té avaluació negativa en algun àmbit o matèria, l'equip docent promocionarà l'alumne quan es donen conjuntament les condicions següents:

- Que no tinga avaluació negativa en dos o en tres dels àmbits.
- Que l'equip docent considere que la naturalesa de les matèries i àmbits amb avaluació negativa no impedeix l'alumne seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

9. PROGRAMA DE REFORÇ PR4, EN 4t CURS.

El marc normatiu que fa menció explícita al PR4t és el Decret 136/2015, de 4 de setembre de 2015 i l'Ordre 38/2016, de 27 juliol de 2016.

Al Decret 136/2015, que modifica en alguns aspectes el Decret 87/2015, en l'annex II s'afegí el PR4t, com a mesura extraordinària d'atenció a la diversitat. A més a més, en la normativa d'inclusió educativa es considera una mesura del nivell III d'atenció a la diversitat en 4t d'ESO per a facilitar l'èxit escolar i l'obtenció del títol de Graduat en ESO a la totalitat de l'alumnat.

La finalitat és que l'alumnat desenvolupi les competències clau i assolisca els objectius generals de l'etapa, amb una oferta diversificada, adaptada als diferents ritmes d'aprenentatge, que facilite l'obtenció del títol.

Pel que fa al procediment, organització, avaluació i promoció solament hi ha referència legal en l'Ordre 38/2016.

PERFIL ALUMNAT: Va dirigit a l'alumnat que mostra interès per obtenir el títol de Graduat en ESO, i que en cursos anteriors ha presentat dificultats generalitzades d'aprenentatge que li hagen impedit superar els objectius proposats per al cicle o curs corresponent.

Requisits de l'alumnat: Presentar dificultats generalitzades d'aprenentatge, no atribuïbles a la falta d'estudi o d'esforç – Haver cursat 3r d'ESO en un PMAR o haver cursat 4t i haver de repetir curs – Tindre interès, motivació i expectatives d'obtenir el títol de Graduat en ESO – Estar adscrit a un grup ordinari de referència de 4t d'ESO i estar distribuït de forma equilibrada entre tots els grups.

PROCEDIMENT: L'equip educatiu del grup de PMAR de 3r efectuarà una proposta raonada, signada pel tutor i dirigida a la direcció del centre, on s'indicaran els motius pels quals es considera que aquest programa és el més adequat. De manera excepcional es podrà incorporar alumnat que repetisca 4t d'ESO.

La direcció del centre, farà arribar la proposta al departament d'orientació que, oïts l'alumne i els seus representants legals, realitzarà l'avaluació psicopedagògica preceptiva i emetrà informe, on s'indicarà l'oportunitat o no de cursar el programa.

A la sessió d'avaluació final, l'equip educatiu de PMAR de 3r farà la proposta sobre la incorporació de l'alumne al programa, especificant el nivell de competència curricular en cadascuna de les matèries cursades.

La direcció convocarà una reunió a la que assistiran els tutors de 3r i 4t d'ESO, el coordinador d'ESO i el cap del departament d'orientació, en la qual es realitzarà la proposta definitiva sobre la incorporació de l'alumne al programa.

La direcció del centre, amb l'acord escrit dels seus representants legals, autoritzarà la incorporació de l'alumne al programa.

- Podrà incorporar-se alumnat al programa durant el primer trimestre del curs, atenent les condicions i procediment establits.

- Podrà eixir alumnat del programa durant el curs i reincorporar-se al seu grup de referència,

si així ho determinen raonadament, l'equip educatiu amb el departament d'orientació.

ORGANITZACIÓ: El programa estarà format per un mínim de 10 alumnes i un màxim de 16. No obstant, amb informe de la Inspecció d'Educació, es podrà autoritzar un nombre diferent d'alumnes per constituir el grup.

S'organitzarà per àmbits, com a mitjà que permetra integrar els continguts bàsics de diverses matèries i les competències clau utilitzant una metodologia globalitzadora i integradora.

Al grup de reforç, l'alumnat cursarà tres àmbits:

- Àmbit lingüístic i social, que inclourà els aspectes bàsics del currículum de les matèries de Castellà, Valencià i Geografia i Història.
- Àmbit científic, que inclourà els aspectes bàsics del currículum de les matèries de Matemàtiques i Ciències aplicades a l'activitat professional.
- Àmbit de Llengua estrangera, amb un currículum adaptat. El centre podrà organitzar aquest àmbit integrant-lo dins de l'àmbit lingüístic i social, si el professorat té les habilitacions requerides.

A banda dels àmbits, dintre del grup de reforç cursarà: Una hora de tutoria – Tecnologia amb un currículum adaptat, que podrà estar organitzada com a àmbit específic o integrada dintre de l'àmbit científic o com a matèria dins del grup de referència – Dos matèries (troncals o específiques) amb un currículum adaptat, que configuraran l'opció d'ensenyaments acadèmics o aplicats, que podran estar organitzades com a àmbits específics o integrades en alguns dels àmbits o com a matèria dins del grup de referència.

Al grup de referència cursarà: Educació Física, Valors Ètics o Religió, i Tutoria.

La concreció curricular i la programació dels àmbits serà elaborada pel professorat responsable de la seua docència, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, i quedarà integrada en la programació del departament d'orientació.

Els principis metodològics han d'orientar-se al desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa d'una manera activa, donant rellevància al procés de resolució de problemes i al treball per projectes, des d'un enfocament molt pràctic i funcional dels continguts.

La configuració final del currículum del programa haurà de respondre globalment a la

consecució dels objectius i les competències clau de l'etapa, i garantirà la continuïtat de l'alumnat en estudis d'ensenyament secundari postobligatori.

El cap del departament d'orientació vetlarà pel compliment de la programació didàctica i la correcta aplicació dels criteris d'avaluació i promoció. El professorat quedarà adscrit funcionalment al departament d'orientació, i actuarà de manera coordinada entre si. Un dels professors que impartisca l'àmbit lingüístic i social o l'àmbit científic, exercirà com a tutor del grup.

AVALUACIÓ: serà contínua, personalitzada i integradora. Es realitzarà per àmbits i matèries i es basarà en el grau d'assoliment de les competències clau i la consecució dels objectius generals d'etapa.

El conjunt del professorat que imparteix ensenyaments a aquest alumnat, serà qui durà a terme l'avaluació de l'alumnat, en sessió presidida pel tutor. Les decisions es prendran de manera col·legiada, d'acord amb els criteris i els procediments que es determinen en el disseny del programa i la concreció curricular.

Les qualificacions obtingudes es traslladaran a les matèries corresponents de 4t d'ESO, tenint en compte que si s'ha aprovat un àmbit, cap de les matèries que el conformen pot tindre una qualificació negativa.

La recuperació de les matèries pendents de cursos anteriors incloses en els àmbits serà competència del professorat que imparteix els àmbits. De la recuperació de la resta de matèries, es farà responsable el departament corresponent.

Es consignarà en l'expedient acadèmic, en l'historial acadèmic i en l'informe per trasllat, que les matèries han estat cursades en un programa específic d'atenció a la diversitat.

PROMOCIÓ I OBTENCIÓ DEL TÍTOL: L'equip docent podrà proposar l'expedició del títol de Graduat en ESO a l'alumnat que haja assolit les competències clau i els objectius d'etapa per haver superat totes les matèries de l'etapa. Així mateix, podrà obtindre el títol l'alumnat que, després de la corresponent prova extraordinària, tinga avaluació negativa en una o dos matèries excepcionalment en tres, sempre que a juí de l'equip docent haja assolit les competències clau i els objectius de l'etapa.

10. ALTRES PROGRAMES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT, que realitze el centre o que siguin objecte de desplegament reglamentari, fent especial èmfasi en l'adequació de materials, i activitats que enfortisquen la importància de la convivència igualitària.

INTEGRACIÓ DE MATÈRIES EN ÀMBITS

PLA D'ACTUACIÓ PER A LA MILLORA (PAM)

PROGRAMA D'AULA COMPARTIDA PER A ESO (PAC)

PROGRAMA PLURILINGÜE

INTEGRACIÓ DE MATÈRIES EN ÀMBITS (VORE DOCUMENT PROGRAMES)

El Decret 87/2015, de 5 de juny, a l'article 31, preveu que els centres docents que impartisquen l'ESO puguen integrar matèries en àmbits en primer curs de l'etapa. Es considera com una mesura ordinària d'atenció a la diversitat, que facilite la transició des de l'Educació Primària a l'ESO.

Aquesta integració haurà de respectar els continguts estàndards d'aprenentatge avaluable i criteris d'avaluació de totes les matèries que s'integren, així com l'horari assignat al conjunt d'elles. Tindrà efectes en l'organització dels ensenyament però no així en les decisions associades a la promoció. Per a la presa de decisions relatives a l'avaluació i promoció, es considerarà l'avaluació per separat de cada una de les matèries que integren els àmbits.

Els centres docents que impartixen ESO podran incorporar en els seus plans de transició, entre altres mesures, la integració de matèries en àmbits de coneixement en el primer curs de l'etapa.

PLA D'ACTUACIÓ PER A LA MILLORA (PAM) (VORE DOCUMENT PAM)

La regulació legal del PAM per la qual s'autoritzen programes i s'assignen hores addicionals de professorat als centres educatius públics amb titularitat de la Generalitat Valenciana per al seu desenvolupament permet incrementar les taxes de titulació en ESO, reduir les taxes d'abandonament escolar prematur i proporcionar atenció educativa per a la compensació de desigualtats en l'educació.

El PAM s'ha d'elaborar al centre com una concreció del Projecte Educatiu, a partir dels resultats i d'altres aspectes referents a la realitat del centre. Haurà de preveure la utilització eficaç dels recursos que l'Administració educativa o les entitats o institucions del seu entorn posen a l'abast del centre. Haurà de vetlar pel respecte a les necessitats de l'alumnat, als seus interessos, motivacions i aspiracions per a potenciar el seu desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, i assolir els objectius i competències de l'etapa educativa corresponent.

Les intervencions educatives previstes al PAM per atendre a la diversitat de l'alumnat aniran adreçades a donar una resposta educativa a les necessitats, interessos i motivacions de

l'alumnat del centre des d'una perspectiva inclusiva.

La incorporació de l'alumne a un programa, mesura o actuació que comporte una modificació curricular significativa o una atenció extraordinària fora del seu grup de referència requerirà l'acord escrit dels seus representants legals.

Dintre de les disposicions addicionals de l'Ordre 38/2016, de 27 de juliol, es regula el desenvolupament de programa o mesures de compensació educativa, com a part del PAM. I en l'annex VI d'aquesta ordre, es publica el model d'informe de determinació de necessitats de compensació educativa, que tot l'alumnat que presente les necessitats haurà de tindre. La determinació de les necessitats de compensació educativa de cada alumne serà realitzada pel departament d'orientació. Les necessitats que es consideren a l'informe són:

- ✓ Incorporació tardana al sistema educatiu.
- ✓ Retard en l'escolarització o desconeixement dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana per ser immigrant o refugiat.
- ✓ Pertinença a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social.
- ✓ Escolarització irregular, per itinerància familiar o per abandonaments educatius reiterats o periòdics.
- ✓ Residència en zones socialment, culturalment o econòmicament desfavorides.
- ✓ Dependència d'institucions de protecció social del menor.
- ✓ Inadaptacions al medi escolar i a l'entorn educatiu.

La normativa legal que fonamenta actualment l'atenció a la diversitat i la inclusió educativa, planteja regulació específica respecte a les necessitats de compensació educativa, amb:

INCORPORACIÓ TARDANA AL SISTEMA EDUCATIU

L'escolarització de l'alumnat que s'incorpora de forma tardana al sistema educatiu es realitzarà atenent les circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic. El marc legal és el *Reial Decret 1105/2014*, el *Decret 87/2015*, la *Resolució d'1 de juliol de 2016* i *RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018*, de la *Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport*, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana.

Quan l'alumnat presente greus carències en la llengua d'escolarització del centre, rebrà una

atenció específica que serà, en tot cas, simultània a la seua escolarització en els grups ordinaris, amb els quals compartiran el major temps possible de l'horari setmanal, els que presenten un desfasament en el seu nivell de competència curricular de més de dos anys, podran ser escolaritzats en el curs inferior a què els correspondria per edat. Per a aquest alumnat s'adoptaran les mesures de reforç necessàries que faciliten la seua integració escolar i la recuperació del seu desfasament i li permeten continuar amb aprofitament els seus estudis. En el cas de superar el dit desfasament, s'incorporaran als cursos corresponent a la seua edat.

Serà preceptiva l'avaluació d'aquest alumnat, si bé, el seu tutor oït l'equip docent, assessorat pel departament d'Orientació, i amb el vistiplau de la direcció, podrà determinar la seua no avaluació en les matèries que s'establisca, durant els primers mesos després de la incorporació de l'alumnat i quan el seu grau de desconeixement de la llengua vehicular de l'ensenyament ho aconselle. En aquest supòsit, en els documents oficials d'avaluació i en la informació a les famílies dels resultats de l'avaluació, es farà constar aquesta circumstància, així com les adaptacions curriculars i actuacions docents efectuades respecte d'això.

Els programes específics autoritzats per la conselleria competent en matèria d'educació a fi d'atendre les necessitats de l'alumnat que presente greus carències lingüístiques o en les seues competències o coneixements bàsics, a fi de facilitar la seua integració en el curs corresponent, es desenrotllaran de manera que progressivament l'alumne romanga el major temps possible en el grup ordinari de referència. Estos programes seguiran una metodologia basada en el reforç de les assignatures instrumentals i el treball interdisciplinari.

A fi de fer efectius els principis d'inclusió i no-discriminació, es promourà en el centre educatiu l'educació intercultural, el respecte a les diferències i la pluralitat cultural, en el marc dels valors constitucionals.

PROGRAMA D'AULA COMPARTIDA PER A ESO (PAC) (VORE DOCUMENT PROGRAMES)

El marc normatiu del PAC és el Decret 136/2015, de 4 de setembre de 2015 i l'Ordre 38/2016, de 27 de juliol de 2016, Resolució 20 agost 2018.

Al Decret 136/2015, que modifica en alguns aspectes el Decret 87/2015, en l'annex II es concreta que *"la conselleria competent en matèria d'educació, com a mesura extraordinària d'atenció a la diversitat, podrà establir programes específics d'atenció a la diversitat de l'alumnat, especialment destinats a aquells alumnes que presenten dificultats d'adaptació*

al medi escolar i a l'entorn educatiu, hi haja risc d'exclusió social i de conductes disruptives, presenten tendència a l'abandó i a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat i per tant hi haja escasses expectatives d'obtindre el títol de Graduat en ESO de manera ordinària”.

Pel que fa als objectius, perfil, procediment, organització, avaluació i promoció solament hi ha referència legal en l'Ordre 38/2016.

El PAC és un programa específic d'atenció a la diversitat que té com a finalitat previndre i reduir l'absentisme i l'abandonament prematur del sistema educatiu dirigit a centres sostinguts amb fons públics que impartisquen ESO, seguint la línia de treball de l'antic programa experimental INTEGRADA desenvolupat en cursos anteriors.

Aquest programa estableix un espai educatiu compartit dins d'un entorn formatiu, de manera que combina les activitats lectives amb tallers o altres activitats pràctiques per a l'aproximació al món laboral. El PAC podrà establir-se entre un o més centres educatius d'una mateixa àrea geogràfica i corporacions locals o entitats col·laboradores amb experiència en el treball socioeducatiu amb adolescents en risc d'exclusió social.

Objectius específics del PAC:

- Reduir l'absentisme escolar amb una oferta educativa diversa, adaptada a les diferents necessitats, interessos, motivacions i aspiracions de l'alumnat.
- Previndre l'abandonament escolar prematur i fomentar la integració socioeducativa de l'alumnat.
- Reforçar les competències clau i les aptituds necessàries per a la prevenció i tractament dels comportaments disruptius.
- Oferir un espai alternatiu que millore l'experiència educativa de l'alumnat.
- Crear un entorn de cooperació dins d'una mateixa àrea geogràfica amb la participació de l'administració educativa i d'altres entitats, tant públiques com privades.
- Optimitzar el desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional de l'alumnat.

PERFIL ALUMNAT: Va dirigit a l'alumnat amb risc d'exclusió social que presenta conductes disruptives, dificultats d'adaptació al medi escolar i tendència a l'absentisme escolar crònic o a l'abandonament escolar.

Requisits de l'alumnat:

- Tenir dificultats d'adaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu amb un possible risc d'exclusió social i de conductes disruptives i/o violentes
- Tendència a l'abandonament i a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat
- Escasses expectatives d'obtenir el títol de Graduat en ESO
- Tenir intenció d'integrar-se al món del treball
- Haver cursat 1r d'ESO almenys una vegada
- Tindre entre 14 i 16 anys, o complir-los dins de l'any natural en què s'incorporen al programa.

Amb caràcter general:

- El centre educatiu haurà d'haver aplicat prèviament altres mesures d'atenció a la diversitat dirigides a aquest alumnat i no haver aconseguit la seua adaptació al medi escolar.
- L'alumnat estarà escolaritzat en aquest programa, com a màxim fins a acabar el curs escolar en què complisca els 16 anys.

PROCEDIMENT: L'equip educatiu del grup a què pertany l'alumne farà una proposta raonada, signada pel tutor i dirigida a la direcció del centre, on s'indicaran els motius pels quals es considera que aquest programa és el més adequat.

La direcció del centre, farà arribar la proposta al departament d'orientació que, oïts l'alumne i els seus representants legals, realitzarà l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva i emetrà informe de determinació de necessitats de compensació educativa on s'indicarà l'oportunitat o no de cursar el programa.

En la sessió d'avaluació final, l'equip educatiu corresponent farà la proposta sobre la incorporació de l'alumne al programa, especificant el nivell de competència curricular en cadascuna de les matèries cursades.

La direcció del centre, amb l'acord escrit dels seus representants legals, autoritzarà la incorporació de l'alumne al programa.

ORGANITZACIÓ: El programa estarà format per un mínim de 10 alumnes i un màxim de 16. No obstant, amb informe de la Inspecció d'Educació, es podrà autoritzar un nombre diferent d'alumnes per constituir el grup.

S'organitzarà per àmbits, com a mitjà que permeta integrar els continguts bàsics de diverses matèries i impartir-los de manera globalitzada i integradora.

L'alumnat del programa cursarà:

- Àmbit acadèmic, que inclourà els aspectes bàsics del currículum de les matèries dels cursos en què estiguen matriculats els alumnes del programa. Es desenvoluparà dins del centre escolar en el qual estiga matriculat l'alumne. La càrrega horària mínima és de 10 hores setmanals. La concreció curricular i la programació serà elaborada pel professorat responsable de la seua docència de cada centre participant, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, i quedarà adscrita al departament d'orientació. Es prioritzaran les activitats que promoguen l'adquisició d'habilitats necessàries per a l'adaptació i la inclusió de l'alumnat en el medi escolar ordinari, i es fomentarà la participació en activitats dins del seu grup de referència.
- Aula taller, que tindrà un caràcter eminentment pràctic. Les activitats del taller es faran bé en un centre docent, o bé als locals de les corporacions locals o entitats col·laboradores. La concreció curricular i la programació de les actuacions a realitzar a l'aula taller es farà conjuntament entre els departaments d'orientació dels centres docents participants i els agents socials responsables de dinamitzar-les. El professor coordinador de l'aula taller serà l'encarregat d'elaborar aquesta programació. Seran impartides per professionals externs destinats a aquest efecte, i hi haurà d'haver, obligatòriament, un professor d'un dels centres docents, com a mínim.
- Una hora de tutoria amb el grup d'aula compartida.

Els principis metodològics s'han d'orientar al desenvolupament de les competències clau i l'assoliment dels objectius d'etapa d'una manera activa, i es donarà rellevància al procés de resolució de problemes i al treball per projectes, des d'un enfocament molt pràctic i funcional dels continguts.

El cap del departament d'orientació del centre o centres participants vetlarà pel compliment de la programació didàctica i la correcta aplicació dels criteris d'avaluació de l'àmbit acadèmic i de la concreció de l'aula taller del seu alumnat.

La programació de la intervenció educativa es farà de manera coordinada entre el centre o centres docents participants i les entitats col·laboradores.

La càrrega horària del programa serà la corresponent al nivell educatiu en el qual estiga matriculat l'alumnat.

Els centres participants determinaran l'estructura i la distribució horària més adient per al desenvolupament del programa.

Qualsevol intervenció educativa, tant dins com fora del centre, es realitzarà sota la tutela i responsabilitat d'almenys un docent, atenent els requisits que la normativa vigent estableix al respecte. La intervenció educativa es podrà desenvolupar tant dins com fora de l'horari lectiu, sempre amb la presència d'un membre de l'equip directiu si la intervenció es du a terme dins del centre educatiu.

A l'hora de planificar la distribució horària del programa, es farà esment especialment a minimitzar el nombre de desplaçaments de l'alumnat. Si el desplaçament de l'alumnat es fa dins de l'horari lectiu, aquest haurà d'anar acompanyat per professorat del programa.

AVALUACIÓ: serà contínua, personalitzada i integradora. Es basarà en el grau d'assoliment de les competències clau i la consecució dels objectius generals d'etapa.

En cada centre docent es farà una sessió d'avaluació trimestral per a avaluar al seu alumnat, a la qual assistirà el professorat que imparteix l'àmbit acadèmic i el professorat d'aula taller del centre. El professorat de l'àmbit acadèmic, coordinat amb els departaments didàctics i atenent els criteris d'avaluació proposats, serà el responsable de les qualificacions corresponents a les matèries implicades en aquest àmbit. El professorat coordinador de l'aula taller avaluarà l'alumnat, oït el professional dependent de les corporacions locals o de les entitats col·laboradores.

Les qualificacions obtingudes a l'àmbit acadèmic i a l'aula taller es traslladaran a les matèries corresponents al curs en el qual estiga matriculat l'alumne, atenent les concrecions i adaptacions curriculars establides en les programacions.

Es consignarà en l'expedient acadèmic, en l'historial acadèmic i en l'informe per trasllat, que les matèries han estat cursades en un programa específic d'atenció a la diversitat.

PROMOCIÓ: Una vegada finalitzada la permanència en el programa, l'alumnat podrà continuar la seua formació en el sistema educatiu o accedir al món laboral. Si roman en el sistema educatiu, l'alumnat que mostre una disposició favorable a l'estudi podrà incorporar-se a la Formació Professional Bàsica.

La direcció del centre podrà autoritzar, excepcionalment, una vegada vistos els informes de l'equip del programa, de la resta de l'equip docent i del departament d'orientació, que un alumne pugui romandre un curs més en el programa sempre que el seu aprofitament siga positiu.

PROGRAMA PLURILINGÜE (VORE DOCUMENT PLA LINGÜÍSTIC)

11. ORGANITZACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ PSICOPEDAGÒGICA DE L'ALUMNAT.

Avaluació psicopedagògica és el procés d'arreglada d'anàlisi de la informació rellevant, relativa als diferents elements que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge, per a identificar les necessitats educatives de determinats alumnes que presenten dificultats en el seu desenvolupament personal o desajustaments pel que fa al currículum escolar per diferents causes, per a fonamentar i concretar les decisions respecte a la resposta curricular i el tipus d'ajudes que precisen per a progressar en el desenvolupament de les distintes capacitats.

La Conselleria, dins de la normativa d'inclusió, ha publicat la *RESOLUCIÓ de 24 de juliol de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i es publiquen els formularis referits a l'avaluació sociopsicopedagògica, l'informe sociopsicopedagògic, el pla d'actuació personalitzat (PAP) i el dictamen per a l'escolarització.*

12. ORGANITZACIÓ DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA, PSICOPEDAGÒGICA I PROFESSIONAL I LA TUTORIA.

L'Educació Secundària Obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comuna i atenció a la diversitat de l'alumnat suposant una progressió respecte a l'Educació Primària, en la qual s'inculca el sentit de la responsabilitat de l'alumnat sobre el seu rendiment i en les preses de decisions sobre diferents trajectòries educatives conforme s'avança en l'etapa. Per això, adquireixen una especial rellevància en esta etapa l'orientació educativa i professional, la tutoria i les mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars.

La normativa deixa patent la importància de l'orientació, amb la introducció del consell orientador com a document oficial d'avaluació, article 22.7 del Reial Decret 1105/2014. Aquest document confidencial, té caràcter informatiu sobre el progrés acadèmic i la proposta d'itineraris educatius més adequats per a cada alumne, de manera que es pugui guiar el procés educatiu de l'alumnat que concilie un marc d'educació comuna, i que al mateix temps permeta adequar-lo a les seues necessitats, interessos i ritmes d'aprenentatge, a través de l'oferta de diferents opcions. Així com també permet la identificació del grau de l'èxit dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències

corresponents. A més d'esta informació a les famílies, és responsabilitat dels tutors, i de les mateixes famílies, mantindrà un marc de col·laboració i d'informació mútua a fi de coordinar el seguiment de l'alumnat, vetllant pel seu progrés acadèmic i pel seu desenvolupament integral.

La regulació legal de l'orientació i la tutoria es contempla al Reial Decret 1105/2014 i al Decret 87/2015. Els centres docents promouran les mesures necessàries perquè la tutoria personal de l'alumnat i l'orientació educativa, sociopsicopedagògica i professional continguin un element fonamental en l'ordenació d'aquesta etapa. També, es fa referència en la Resolució de 28 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat *durant el curs 2020-2021 en l'article 1.2.6.7 (POAP) i 1.2.6.8 PAT.*

Per tant, el PADIE inclourà:

- Identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat del centre.
- Procediments de detecció i anàlisi.
- Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.
- Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat.
 - Prevenició i mesures organitzatives del centre: a partir de l'anàlisi del context i de les necessitats educatives de l'alumnat s'ha d'identificar quins seran els recursos i les mesures per posar en marxa en el centre, donant resposta a aquestes necessitats.
- Identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació educativa:
L'atenció integral a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu s'iniciarà des del mateix moment en què la necessitat siga identificada i es registrarà pels principis de normalització i inclusió. La identificació i valoració de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu es realitzarà el més prompte possible per part del servei especialitzat d'orientació educativa, segons el que disposa la normativa vigent. Des de la incorporació de l'alumnat al centre docent, serà responsabilitat de l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora, informar el personal docent d'orientació educativa que atenga el centre, de les possibles necessitats específiques de suport educatiu, des del mateix moment que es detecten, per a procedir a realitzar la corresponent avaluació sociopsicopedagògica

prèvia a l'adopció de mesures de suport i reforç corresponents. Estes mesures podran adoptar-se en qualsevol moment de l'etapa, i seran objecte de seguiment i revisió a fi d'introduir les modificacions que calga.

- Mesures de suport i reforç ordinàries i extraordinàries i plans d'actuació per a l'alumnat.:
Tindran la consideració de mesures de suport ordinàries aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum, açò és, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable. Seran mesures de suport ordinàries de nivell II i III els reforços pedagògics, les adaptacions curriculars no significatives, les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, l'orientació educativa, la tutoria, i aquelles altres que, en el marc de la normativa vigent, proposen els centres com a part del seu projecte educatiu. L'adaptació del currículum a les necessitats dels alumnes es podrà realitzar a nivell d'aula, si afecta bàsicament a la metodologia a emprar o a l'organització del grup, o a nivell individual, quan afecta a un alumne en particular. El currículum s'utilitza com un guió de referència comú que es pot utilitzar de forma flexible per a cada grup classe. Si és necessari, se seleccionen alguns objectius i continguts d'ampliació, corresponents a nivells superiors per als alumnes amb altes capacitats, i altres de continguts mínims per als alumnes amb dificultats. Les mesures curriculars que es podran adoptar per donar resposta a la diversitat aniran avançant progresivament pels nivells de resposta a la inclusió.
- Organització de recursos humans i materials del centre: generals i específics:

Atenció a la diversitat dins l'aula.

En aquests casos, el/la mestre/a que realitza el suport el du a terme dins el grup classe i el realitza juntament amb el/la professor/a seguint les seves indicacions i els seus programes. El mestre de suport és aquell professor/a que realitza, amb la col·laboració i coordinació del tutor/a, activitats concretes dintre del procés d'ensenyament aprenentatge dels alumnes amb NESE.

Accions dels professors en aquesta modalitat de suport.

El tutor/a ha d'informar del suport dels continguts i la metodologia que pensa emprar en les sessions on hi siguen els dos professionals. Tots dos han d'acordar les accions concretes a realitzar. El rol de mestre tutor i de suport poden ser intercanviables en aquestes sessions, de manera que el tutor pot ser qui atenga els alumnes més necessitats, o bé siga el mestre

de suport. L'acció dels mestres no es desenvoluparà únicament amb l'alumnat amb dificultats, sinó amb tot el conjunt de l'alumnat. S'incideix no només en les dificultats d'aprenentatge, sinó en els hàbits de treball i socialització. Partint de les activitats adreçades al conjunt del grup classe, els dos mestres les adaptaran a les particularitats i possibilitats de cada alumne.

Atenció fora de l'aula.

En aquests casos, el/la mestre/a que realitza el suport treu l'alumne o grup molt reduït d'alumnes del seu grup classe i els aplica un programa individualitzat de suport seguint les directrius acordades amb el/la mestre/a tutor/a de l'alumne/a. La finalitat d'aquesta modalitat de suport és oferir a l'alumnat la possibilitat de treballar aspectes molt concrets del currículum i/o reforçar aquells coneixements o habilitats bàsiques que li permeten seguir el ritme del grup classe. Quan l'alumne, al llarg del curs, haja superat les seves dificultats de coneixements o d'habilitats s'incorpora al seu grup-classe. (Es dona d'alta amb la informació prèvia als pares). En el cas d'alumnat amb NEAE que requereix un nivell IV de resposta per a l' inclusió es pretén desenvolupar al màxim les seues capacitats per tal de minvar les seues mancances, essent el mestre de suport, prioritàriament, el mestre/a d'educació especial de l'especialitat de pedagogia terapèutica.

Accions dels mestres en la modalitat de suport fora de l'aula.

El mestre tutor/a ha d'informar el de suport dels continguts que cal treballar amb l'alumnat que assisteix a les sessions de suport fora de l'aula. Tots dos mestres han d'acordar les accions concretes a realitzar. El mestre de suport informarà el tutor del avanços de l'alumnat i determinarà quan aquest alumnat ha assolit els objectius pels quals se li ha assignat el suport. En aquest moment, l'alumne o alumnes en qüestió s'integraran en el grup classe. El mestre de suport utilitzarà fulls de seguiment on anotarà la feina realitzada durant la sessió, així com el treball recomanat si n'és el cas. Els fulls de seguiment podran ser adreçats als tutors i/o a les famílies a fi de garantir una comunicació constant entre uns i altres. Sempre s'elaborarà una memòria trimestral de les activitats realitzades i dirigida a la família. Cal indicar que no només en les dificultats d'aprenentatge, sinó en els hàbits de treball, organització, interacció i relacions emocionals.

Agrupaments flexibles/desdoblaments.

Es tracta d'organitzar l'alumnat en grups diferents al grup classe habitual, atenent al seu grau d'assimilació del currículum de les àrees on es vulga aplicar amb la finalitat d'adaptar el currículum a les seves necessitats, no només de l'alumnat que requereix adaptacions que li permeten assolir uns objectius bàsics, sinó d'aquell que pot ser objecte d'una ampliació de coneixements, activitats i objectius. També, per motius de nombre d'alumnat, es poden fer grups flexibles o desdoblaments. En qualsevol moment del curs, i per acord de la Comissió pedagògica, es podrà decidir sobre fer un desdoblament o no. L'alumnat que forma part de cada grup es pot determinar de dues maneres: mitjançant una entrevista amb el/la mestre/a tutor/a del curs anterior, seguint els informes, les seves orientacions i els resultats de les proves inicials. Dividir el nivell en dos grups, independentment de l'assimilació del currículum, perquè el fonamental es reduir el nombre d'alumnes per classe.

Suport lingüístic als alumnes d'incorporació tardana.

Este curs tenim un Programa d'immersió lingüística (PASE). L'alumnat que s'incorpora a l'educació secundària i desconeix les llengües oficials necessita un suport especial que li permeta integrar-se a la nostra comunitat i, al mateix temps, accedir al nostre sistema educatiu amb garanties. En aquest alumnat, el suport lingüístic és per tant prioritari i a aquest es dirigiran els recursos. En primer terme és farà el tractament amb el valencià per ser la llengua vehicular del centre, en segon lloc introduïrem el castellà si no és la llengua habitual de l'alumnat. L'organització del suport per a aquest alumnat permetrà combinar el suport fora de l'aula, individual o en grup molt restringit (quan es tracte de més d'un alumne d'aquestes característiques) amb el suport i les activitats dins l'aula ordinària, que serà l'entorn predominant.

La intensitat i freqüència amb què s'atenga aquest alumne o alumnes en qüestió estaran destinades a què tan prompte com siga possible pugua integrar-se en totes les activitats comunes del grup classe. Els moments en què reba suport fora de l'aula s'intentarà que no coincidisca amb àrees com l'educació física o l'artística, en les quals la interacció amb altres companys és molt directa. El reforç positiu per part dels mestres serà l'estímul més important per a aquest alumnat i per a les seues famílies. Les activitats amb aquest alumnat fomentaran la seua relació amb el grup i amb l'escola, i l'acceptació i el coneixement de la cultura valenciana.

El professor/a estimularà a la resta d'alumnes perquè participen en l'acollida del nouvingut i siguen també "guies" dins el seu procés d'integració.

Materials

Els materials per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat en totes les modalitats de suport que s'han descrit parteixen d'un principi: el material de referència per a l'atenció a la diversitat és el mateix que correspon al seu grup classe o nivell sempre que siga possible, amb les adaptacions oportunes. Aquestes adaptacions són diverses, a tall d'exemple n'assenyalem algunes:

Selecció: dels materials proposats, el mestre en tria aquelles més adequades per a l'alumne.

Adaptació: partint dels materials proposats pel mestre tutor, el mestre de suport adapta el grau de dificultat a les possibilitats de l'alumne.

Complementació/accés: és l'aplicació de materials previs que permeten a l'alumne poder arribar a realitzar les proposades.

Elaboració de material adequat al nivell de l'alumne. Les adaptacions suposen en alguns casos un material complementari diferent de l'utilitzat pel grup classe a fi de facilitar l'adaptació al moment, ritme i treball de cada alumne.

• Funcions i responsabilitats. Coordinació.

Per tal de dur a terme la coordinació del PADIE es duran a terme una sèrie de reunions de coordinació entre les que podem nomenar: reunions setmanals entre l'equip directiu, els tutors/es i el departament d'orientació; reunions de l'equip directiu; reunions de l'equip directiu i el departament d'orientació; sessions d'avaluació; reunions informals entre l'equip docent i el departament d'orientació.

• Avaluació i seguiment del PADIE. Propostes de modificació.

Les mesures d'atenció a la diversitat adoptades en el centre s'avaluen:

- ✓ En realitzar-se les revisions dels documents de centre.
- ✓ A les reunions de la comissió de coordinació pedagògica, al menys una vegada cada trimestre.
- ✓ A la revisió de la PGA que es duu a terme al centre i a la memòria anual, tant per cada equip docent i especialistes.
- ✓ A les reunions de coordinació dels equips docents.

Albal, octubre de 2020